

Характеристика якісного стану масивів поверхневих вод в суббасейні Прип'яті та середнього Дніпра у межах Житомирської області за березень 2021 року

Моніторинг поверхневих вод в суббасейні Прип'яті протягом березня проводився на 6 масивах, забір води з яких здійснюється для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення та 7 транскордонних ділянках водотоків, визначених відповідно до міждержавних угод про співробітництво на транскордонних водних об'єктах.

Крім того, у межах Житомирської області в суббасейні середнього Дніпра проводиться моніторинг 5-ти масивів забір води з яких здійснюється для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення.

За результатами аналізів по усіх контрольованих створах, і надалі, має місце перевищення нормативу за показником ХСК (хімічне споживання кисню), який характеризує органічне забруднення, а саме: в суббасейні Прип'яті показник ХСК знаходиться на рівні 12,5-87,39 мгО/дм³ (максимальне перевищення в 5,8 раза), а в суббасейні середнього Дніпра – 26,31-32,64 мгО/дм³ (перевищення 1,8-2,2 раза), але порівняно з лютим суттєвих змін не зазнає.

Основні фактори, які впливали на якісний стан води це, опади у вигляді дощу та мокрого снігу, коливання рівнів води та збільшення поточної водності річок, яка перевищила лютневу майже у три рази, що сприяло продовженню гідрохімічних процесів самоочищення води.

У порівняльних значеннях за основними показниками якість води протягом березня складала:

- з попереднім місяцем лютим 2021 року – на рівні аналогічного стану.
- з відповідним періодом 2020 року – незначне покращення якісного стану.

Вміст розчиненого у воді кисню знаходиться на рівні: суббасейн Прип'яті – 6,37-13,20 мгО₂/дм³, суббасейн середнього Дніпра - 11,84-13,76 мгО₂/дм³.

Характеристика якісного стану масивів поверхневих вод у суббасейні Прип'яті порівняно з лютим 2021 року:

Новоград-Волинське водосховище на р.Случ, питний водозабір м.Новоград-Волинський. Гідрохімічний стан водосховища характеризується як стабільний. Фіксується зниження органічного забруднення за показниками ХСК з 29,46 до 28,56 мгО/дм³, БСК₅, вмісту заліза загального, сульфатів та підвищення в межах нормативних значень нітрогену загального, нітрогену нітратного, фосфору ортофосфатів та марганцю.

р.Уж, питний водозабір м. Коростень. Якісний стан питного водосховища характеризується як стабільний. Показники, які характеризують органічне забруднення на рівні ХСК-28,34 мгО/дм³, БСК₅- 2,72 мгО₂/дм³, вміст заліза загального знизився з 1,149 до 0,725 мг/дм³, марганцю з 0,104 до 0,088 мг/дм³, при цьому кольоровість води зросла з 55 до 75 градусів.

р. Турія, 125 км, питний в/з м. Ковель. Фіксується зростання органічного забруднення за показником ХСК з 26,70 до 58,26 мгО/дм³, заліза загального з 0,28 до 0,553 мг/дм³ та ріст, у межах нормативних значень, нітрогену амонійного, нітратів і сульфатів.

р. Стир, 308 км, питний в/з м. Луцьк. Визначається зростання органічного забруднення за ХСК з 28,40 до 87,39 мгО/дм³, заліза загального з 0,260 до 0,354 мг/дм³ та у межах нормативних значення підвищення нітритів, нітратів, фосфатів та сульфатів.

р. Хомора, питний в/з м. Полоне Хмельницькій області. Фіксується зниження ХСК з 21,00 до 12,5 мгО/дм³, заліза загального з 0,096 до 0,046 мг/дм³ та марганцю з 0,04 до 0,03 мг/дм³. Разом з тим відмічається підвищення, у межах допустимих значень, нітрогену амонійного з 0,865 до 1,043 мг/дм³, нітратів з 6,25 до 9,63 мг/дм³ та сульфатів з 18,74 до 29,36 мг/дм³.

р. Случ, с. Чернелівка, питний в/з м. Хмельницький. Фіксується підвищення органічного забруднення за показником БСК₅ з 1,95 до 3,29 мгО₂/дм³, нітрогену амонійного з 0,140 до 0,396 мг/дм³, нітритів з 0,009 до 0,056 мг/дм³, нітратів з 2,88 до 11,80 мг/дм³, сульфатів з 16,48 до 53,84 мг/дм³ та зниження до нормативних значень заліза загального з 0,477 до 0,058 мг/дм³.

р.Уборть, с.Рудня Хочинська, кордон з Республікою Білорусь. Якісний стан поверхневої води суттєвих змін не зазнає. Показники, які характеризують органічне забруднення на рівні ХСК-36,72 мгО/дм³, БСК₅- 3,20 мгО₂/дм³, фіксується зниження заліза загального з 1,936 до 1,573 мг/дм³, марганцю з 0,136 до 0,112 мг/дм³. Разом з тим кольоровість води зросла до 167 градусів.

р. Прип'ять, 570 км, с. Сенчиці. Якісний стан поверхневої води суттєвих змін не зазнає. Показники, які характеризують органічне забруднення на рівні ХСК-30,88 мгО/дм³, БСК₅- 2,96 мгО₂/дм³, відмічається зниження нітрогену амонійного, фосфатів та заліза загального.

р. Стир, права притока р. Прип'ять, 48 км, с. Зарічне. Визначається ріст ХСК з 24,56 до 34,64 мгО/дм³, нітрогену амонійного з 0,726 до 0,829 мг/дм³, нітритів з 0,044 до 0,071 мг/дм³, фосфатів з 0,078 до 0,126 мг/дм³ та сульфатів. При цьому знизився вміст нітратів з 1,202 до 1,08 мг/дм³ і заліза загального з 0,268 до 0,118 мг/дм³.

р. Горинь, права притока р. Прип'ять, 67 км, с. Висоцьк. Відмічається підвищення у воді органічного забруднення за показником ХСК з 25,05 до 33,51 мгО/дм³, нітрогену амонійного з 0,971 до 1,048 мг/дм³, нітритів, нітратів з 0,987 до 1,695 мг/дм³, сульфатів та зниження БСК₅ з 4,03 до 2,87 мгО/дм³ і заліза загального з 0,309 до 0,188 мг/дм³.

р. Ствига, права притока р. Горинь, 95 км, с.Познань. Відмічається підвищення у воді органічного забруднення за ХСК з 25,60 до 31,18 мгО/дм³, нітритів з 0,035 до 0,203 мг/дм³, нітратів з 0,928 до 1,23 мг/дм³, нітрогену амонійного, фосфатів та хлоридів. Разом з тим відмічається зниження вмісту заліза загального з 0,496 до 0,133 мг/дм³.

р. Льва, права притока р. Ствига, 100 км, с. Переброди. Фіксується зменшення органічного забруднення за показником БСК₅ з 3,79 до 2,68 мгО/дм³, нітрогену амонійного з 0,718 до 0,635 мг/дм³, заліза загального з 0,498 до 0,139 мг/дм³ та підвищення, у межах допустимих значень, нітритів, нітратів, фосфатів, хлоридів та сульфатів.

Характеристика якісного стану масивів поверхневих вод у суббасейні середнього Дніпра порівняно з лютим 2021 року:

Водосховище «Відсічне» на р.Тетерів, питний водозабір м.Житомира. Якісний стан питного водосховища характеризується як стабільний. Фіксується зниження органічного забруднення за показниками ХСК, БСК₅, заліза загального, сульфатів з 51 до 38 мг/дм³ та підвищення вмісту фосфору ортофосфатів, марганцю з 0,056 до 0,072 мг/дм³, сполук нітрогенної групи.

Іршанське водосховище на р. Ірша, питний водозабір смт. Нова Борова. Якісний стан питного водосховища характеризується як стабільний. Фіксується незначне підвищення показників, які характеризують органічне забруднення ХСК, БСК₅ та вмісту заліза загального.

Малинське водосховище на р. Ірша, питний водозабір м. Малина. Фіксується зниження нітрогену нітритного, фосфору ортофосфатів, сульфатів з 118 до 102 мг/дм³ та марганцю з 0,142 до 0,112 мг/дм³. Показники ХСК на рівні 28,34 мгО/дм³, БСК₅ -2,80 мгО₂/дм³. Разом з тим має місце зростання нітрогену амонійного з 0,180 до 0,400 мг/дм³ та заліза загального з 0,312 до 0,350 мг/дм³.

Вознянське водосховище на р. Возня, питний водозабір м. Малина. Якісний стан питного водосховища суттєво не змінився. Фіксується зниження нітрогену загального з 0,660 до 0,570 мг/дм³, нітрогену нітратного з 0,480 до 0,330 мг/дм³, заліза загального з 0,512 до 0,450 мг/дм³. Показники ХСК на рівні 26,31 мгО/дм³, БСК₅ -2,56 мгО₂/дм³.

Бердичівське водосховище на р. Гнилоп'ять, питний водозабір м. Бердичева.
 Фіксується незначне зниження органічного забруднення за показником ХСК з 33,66 до 32,64 мгО/дм³, вмісту нітрогену загального з 0,730 до 0,660 мг/дм³, нітрогену нітратного з 0,430 до 0,350 мг/дм³.

Інформація щодо основних хімічних та фізико-хімічних показників за березень 2021 року наведена в таблиці:

Назва створу	Дата відбору	Температура, °С	Фактичні величини основних показників якості води								
			Сульфати, мг/дм ³	Фосфати, мг/дм ³	Розчинений окисен, мгО ₂ /дм ³	Кольоровість градус	Нітроген амонійний, мг/дм ³	ХСК, мгО/дм ³	БСКмг О ₂ /дм ³	Залізо заг., мг/дм ³	Марганець, мг/дм ³
СУББАСЕЙН РІЧКИ ПРИП'ЯТЬ:											
р.Случ, 203 км, питний в/з м.Новоград - Волинський	15.02.2021	1	51	0,020	11,12	40	0,30	29,46	2,88	0,525	0,067
	15.03.2021	1	45	0,024	11,36	40	0,33	28,56	2,80	0,513	0,088
р.Уж, права притока р.Прип'ять,172 км, питний в/з м.Короستень	03.02.2021	1	54	0,024	12,64	55	0,20	27,66	2,64	1,149	0,104
	17.03.2021	2	58	0,027	12,72	75	0,30	28,34	2,72	0,725	0,088
р. Турія, 125 км, питний в/з м.Ковель	19.02.2021	8	28,45	0,050	5,90	22	0,54	26,70	3,10	0,280	0,01
	24.03.2021	9	45,45	0,010	13,20	25	0,85	58,26	2,42	0,553	0,01
р. Стир, 308 км, питний в/з м.Луцьк	19.02.2021	8	25,70	0,063	6,20	22	0,63	28,40	2,90	0,260	0
	23.03.2021	9	58,48	0,010	12,10	20	0,51	87,39	1,29	0,354	0,01
р. Случ, с.Чернелівка, питному в/з м. Хмельницький	24.02.2021	0	16,48	0,08	5,79	16	0,140	18,5	1,95	0,477	0,02
	31.03.2021	10	53,84	0,08	10,99	13	0,396	14,5	3,29	0,058	0,03
р. Хомора, питному в/з м. Полоне	21.02.2021	0	18,74	0,057	9,55	11	0,865	21,0	2,75	0,096	0,04
	31.03.2021	7	29,36	0,030	11,83	8	1,043	12,5	3,10	0,046	0,03
р. Уборть, с.Рудня Хочинська, кордон з Республікою Білорусь	02.02.2021	1	45	0,024	12,88	160	0,11	34,27	3,12	1,936	0,136
	16.03.2021	1	51	0,029	12,64	167	0,10	36,72	3,20	1,573	0,112
р. Прип'ять, 570 км, с. Сенчиці	24.02.2021	6	26,85	0,424	7,44	21	0,791	27,68	4,22	0,293	
	10.03.2021	5	33,02	0,296	7,07	23	0,765	30,88	2,96	0,135	
р. Стир, права притока р. Прип'ять, 48 км, с. Зарічне	24.02.2021	6	30,04	0,078	8,27	23	0,726	24,56	3,93	0,268	
	10.03.2021	5	31,63	0,126	7,09	23	0,829	34,64	3,38	0,118	
р. Горинь, права притока р. Прип'ять, 67 км, с. Висоцьк	25.02.2021	5	32,82	0,190	9,20	22	0,971	25,05	4,03	0,309	
	10.03.2021	4	34,18	0,221	7,37	23	1,048	33,51	2,87	0,188	
р.Ствига, права притока р. Горинь, 95 км, с.Познань	25.02.2021	5	29,63	0,0	8,29	21	0,839	25,60	4,12	0,496	
	09.03.2021	5	29,79	0,024	6,37	25	0,864	31,18	3,09	0,133	
р.Льва, права притока р.Ствига, 100 км, с.Перебродн	25.02.2021	5	27,36	0,039	8,30	20	0,718	25,18	3,79	0,498	
	09.03.2021	6	35,51	0,068	6,74	24	0,635	33,93	2,68	0,139	
СУББАСЕЙН СЕРЕДНЬОГО ДНІПРА:											
р.Тетерів, права притока р.Дніпро, 259 км, питний в/з м. Житомир	17.03.2020	5	42	0,020	13,20	35	0,28	33,66	3,12	0,325	0,064
	04.02.2021	1	51	0,014	13,52	40	0,43	33,32	3,12	0,325	0,056
	15.03.2021	1	38	0,017	13,28	40	0,45	32,64	3,04	0,313	0,072
р.Ірша, ліва притока р.Тетерів, 93 км,Іршанське водосховище, питний в/з смт. Нова Борова	17.03.2020	4	54	0,014	13,52	35	0,21	27,35	2,72	0,287	0,056
	03.02.2021	1	58	0,010	13,92	25	0,12	25,69	2,56	0,250	0,064
	17.03.2021	1	51	0,012	13,60	35	0,16	26,31	2,64	0,262	0,072

р.Ірша, ліва притока р.Тетерів, 31 км від гирла питний в/з м. Малин	17.03.2020	4	93	0,016	13,60	40	0,25	29,46	2,80	0,312	0,064
	03.02.2021	1	118	0,016	13,28	25	0,18	27,66	2,56	0,312	0,142
	17.03.2021	3	102	0,018	13,76	35	0,40	28,34	2,80	0,350	0,112
р.Возня, права притока р.Ірша,8 км, питний в/з м. Малин	17.03.2020	4	38	0,022	10,96	40	0,27	31,56	2,88	0,495	0,117
	03.02.2021	1	38	0,020	12,32	30	0,17	25,69	2,48	0,512	0,088
	17.03.2021	2	42	0,020	12,64	35	0,23	26,31	2,56	0,450	0,096
р.Гнилоп'ять, права притока р.Тетерів,59 км, питний в/з м.Бердичева	23.03.2020	13	48	0,014	10,88	35	0,30	33,29	3,20	0,232	0,064
	15.02.2021	1	42	0,014	11,92	45	0,29	33,66	3,04	0,288	0,096
	10.03.2021	1	51	0,018	11,84	40	0,30	32,64	3,20	0,295	0,088